

The True Destruction The Restitution of our Sanhedrin as a means of Redemption

A class by Rabbi Yosef Zarnichian

מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבֵּעַ וַדְּבַר-אֲנֹנִי י וַתִּפְקַד לְרַעֲב נַפְשֵׁךָ וַנִּפְשַׁשׁ
נַעֲנָה תִשְׁבְּעֵנִי וַתִּרְחַח בְּחֻשְׁךָ אוֹרְךָ וַאֲפִלְתֶךָ כְּצִהְרֵימִים

Commentary of R. David Kimhi (Radak):

Josh. 11:3

והחוי תחת חרמון. פירוש החוי שהיה יושב תחת חרמון ואמר תחת כי חרמון היה הר כמו שכתוב עד הר חרמון ופי' בארץ המצפה כי חרמון זה בארץ המצפה או פירושו כי כל המלכים נועדו בארץ המצפה להלחם עם יהושע ואפשר שזה המקום הוא המצפה שהיו מתקבצים שם ישראל תמיד ולפי שהיתה שם תשועה גדולה היו נועדים שם כי במלחמה האחרת שעשה יהושע עם חמשת המלכים אף על פי שהיתה תשועה גדולה לא היו אלא חמשת מלכים ואלו היו מלכים רבים ואפשר כי בנה שם יהושע מזבח מפני התשועה הגדולה שהיתה שם ומפני זה היו ישראל נקבצים שם בעת שהיו צריכים למלחמה או לדבר גדול וכן מצאנו ביפנתח לפני ה' במצפה וכן בדבר פלגש בגבעה אל ה' המצפה וכן אמר שמואל במלחמת פלשתים קבצו אלי כל ישראל המצפתה וכן כשהמליך שאול ויצעק שמואל את העם אל ה' המצפה נראה מכל אלה הפסוקים כי מזבח היה שם ובית מקודש לתפלה ולקבוץ ישראל באותן הימים:

Ibid, Jer. 14:12

כִּי יִצְמֹוּ אֵינִי שְׁמַלְעַ אֶל-רִנָּתְךָ וְכִי יַעֲלוּ עֲלֶיךָ וּמִנְחָה אֵינִי
רֹצֵם כִּי בְּחֶרֶב וּבְרָעָב וּבְדָבָר אֲנִי מְכַלֶּה אוֹתְךָ
כי יצומו. כשיקראו צום ויתענו ויתפללו אינני שומע אל רנתם פי' אל צעקתם כמו קומי רני בלילה ואמר אל רנתם והוא לא הזכיר תפלה וצעקה אלא הצום לפי שאין צום בלא תפלה וצעקה:

Talmud Yerushalmi: Yoma 1:1

ר' יוחנן בר תורתא אמר מצאנו שלא חרבה שילה אלא שהיו מבזים את המועדות ומחללין את הקדשים מצאנו שלא חרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדי כו"ם ומגלי עריות ושופכין דמים אבל בשני מכירין אנו אותם שהיו יגיעין בתורה וזהירין במצות ובמעשרות וכל ווסת טובה היתה בהן אלא שהיו אוהבין את הממון ושונאין אלו לאלו שנאת חנם וקשה היא שנאת חנם שהיא שקולה כנגד ע"א וגילוי עריות ושפיכות דמים דלמא ר' זעירה ור' יעקב בר אחא ור' אבונה הוון יתבין אמרין ביותר שבראשון נבנה ובשני לא נבנה אמר רבי זעירא

Joel 1:12-16

הִגִּפְפוּ הוֹכִישֵׁה וְהִתְאַנְּה אֲמִלְלָה רַמְלוֹן גַּם-תִּמְרָר וּתְפוֹחַ כָּל-
עֵצֵי הַשָּׂדֶה יִבְשׂוּ כִּי-הִבִּישׁ שִׁשׁוֹן מִן-בְּגֵי אֲדָם: {ס} יג
חָגְרוּ וְסָפְדוּ הַפְּהָגִים הִלִּילוּ מִשְׁרָתִי מִזֶּבֶחַ בָּאוּ לִינֹו
בַשָּׂקִים מִשְׁרָתִי אֲלֵהִי כִי נִמְנַע מִבֵּית אֱלֹהֵיכֶם מִנְחָה
וְנִסְּףָה: יד קְדַשׁוּ-צוֹם קְרָאוּ עֲצֹרָה אִסְּפוּ זִמְנִים פֶּלַח יִשְׁבְּעִי
הָאָרֶץ בֵּית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיַּעֲקֹוּ אֶל-יְהוָה: טו אָהֶה לְגוֹם
כִּי קָרוֹב יוֹם יְהוָה וְכָשֶׁד מִשְׁדֵּי יָבוֹא: טז הֲלוֹא גִגְד עֵינַיִנו
אֶכְל נִכְרָת מִבֵּית אֱלֹהֵינוּ שְׁמִתָּה נְגִיל:

Zechariah 7:4-12

וַיְהִי דְבַר-יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי לְאֻמֵּי: ה אָמַר אֶל-כָּל-עַם
הָאָרֶץ וְאֶל-הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר כִּי-צִמְתֶּם וְסָפַדְתֶּם בְּחֻמֵּי
וּבִשְׂבִיעֵי יְהוָה שְׂבָעִים שָׁנָה הָצוֹם צִמְתִּי אָנִי: ו וְכִי תֹאכְלוּ
וְכִי תִשְׂתּוּ הֲלוֹא אֲתֶם הָאֹכְלִים וְאֲתֶם הַשְּׂתִים: ז הֲלוֹא אֲתֶם-
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָא יְהוָה בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשׁוֹנִים בְּהִזְוֹת
יְרוּשָׁלַם יִשְׁבַת וְיִשְׁלַח וְעִרְיָה סְבִיבִיתֶיהָ וְהִגְבַּב וְהִשְׁפִּילָה
יִשָּׁב: {פ} ח וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֶל-זַכְרְיָה לֵאמֹר: ט פֶּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת לֵאמֹר מִשְׁפֵּט אָמַת שְׁפֹטוּ וְחֹסֵד וְרַחֲמִים עֲשׂוּ
אִישׁ אֶת-אֶחָיו: י וְאַל-מִגְּנֶה וְיִתּוֹם גֵּר וְעַנִּי אֶל-תַּעֲשֹׁקוּ וְרַעַת
אִישׁ אֶחָיו אֶל-תַּחֲשָׁבוּ בְלִבְבְּכֶם: יא וְנִמְאַנּוּ לְהַקְשִׁיב וַיִּתְּנוּ
כַּתֵּף סִרְתָּ וְאִזְנֵיהֶם הִכְבִּידוּ מִשְׁמוֹעַ: יב וְלִכֶּם שָׁמוּ שְׁמִיר
מִשְׁמוֹעַ אֶת-הַתּוֹרָה וְאֶת-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שְׁלַח יְהוָה צְבָאוֹת
בְּרוּחוֹ בְּיַד הַנְּבִיאִים הָרִאשׁוֹנִים וַיְהִי קֶצֶף גְּדוֹל מֵאֵת יְהוָה
צְבָאוֹת: יג וַיְהִי כְאֲשֶׁר-קָרָא וְלֹא שָׁמְעוּ כֹן יִקְרָאוּ וְלֹא
אֲשִׁמְעֵ אֶמֶר יְהוָה צְבָאוֹת:

Isaiah 58:2-10

וְאוֹתִי יוֹם יִדְרָשׁוּן וְנִדְעַת דְּרָכֵי יִחְפְּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר-
צָדְקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהִיו לֹא עָזַב יִשְׂרָאֵל וַיִּנְלִי מִשְׁפַּטִּי-צָדֵק
קִרְבַת אֱלֹהִים יִחְפְּצוּן: ג לְמָה צִמְנוּ וְלֹא רָאִיתָ עֵינַיִנו נִפְשָׁנו
וְלֹא תִדַּע הֵן בָּיִם צִמְכֶם תִּמְצְאוּ-חֹפֶץ וְכָל-עֲצָבֵיכֶם
תִּגְנְשׁוּ: ד הֵן לָרִיב וּמִצְחָה תִצְוֹמוּ וְלִחְפוֹת בְּאֲגָרְף רָשַׁע לֹא-
תִצְוֹמוּ כִּיֹּם לְהִשְׁמִיעַ בְּמִרוֹם קוֹלְכֶם: ה הֲכִזָּה יְהִי צוֹם
אֲבַחְרָהּ יוֹם עֲצוֹת אֲדָם נִפְשׁוּ הֲלֹכְךָ פֶּאֲגָמָן רֹאשׁוֹ וְשָׁק
וְאֶפְרָ יִצְיַע הֲלֹזָה תִקְרָא צוֹם וְזוֹם רָצוֹן לִיהוָה: ו הֲלוֹא זֶה
צוֹם אֲבַחְרָהּ פִתַח סַרְצָפוֹת רָשַׁע הִתַּר אֲגִדּוֹת מוֹטָה וְשִׁלַּח
רְצוּצִים חֲפְשִׁים וְכָל-מוֹטָה תִנְתְּקוּ: ז הֲלוֹא פָרַס לְרַעֲב
לְחֻמָּה וְעֵנִיִּים מְרוֹזִים תְּבִיא בֵּית כִּי-תִרְאֶה עָרֶם וְכִסִּיתָו
וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם: ח אֲזוּ יִבְקַע פִּשְׁתֵּר אוֹרְךָ וַאֲרַכְתֶּךָ
מִהִרָה תִצְמַח וְהִלָּח לְפָנֶיהָ צָדְקָה כְּבוֹד יְהוָה יִסְפָּדָה: ט אֲזוּ
תִקְרָא וַיְהִי יַעֲזֶה תִשְׁנַע וַיִּאמֶר הִגְנִי אִם-תִּסְרִיר מִתּוֹכָהּ

דראשוניים עשו תשובה והשניים לא עשו תשובה אמר רבי אלעזר הראשונים נתגלו עוונם ונתגלה קיצם השניים נתגלה עוונם ולא נתגלה קיצם.

R. Naftali Tzvi Berlin: Meromei Sadeh:
vol. 2 p. 89-90

שם ע"ב. אהל מקדש שני שכיו עוסקין בתורה ונמלות וגמילות חסדים מפני מה חרש, מפני שכיחב צו שנאח חנס. בתוספתא שלכי מנחות אי שכיו אורבין אח הממון יותר מדי. ובגמ כויל גס זה צנאח חנס, מפני שדבר זה גרס להיות צנייהס שנאח חנס. ויש לדעת דנאחח כיה שפיכות

שפיכות דמים לרוב צצית שני, כמו שכתוב ציוסיפון, וצמס' גיטין דף י"ז, וצטצו"ז דף ח' צ'. אלא שלא כיה שפיכות דמים אלו צמחשצח איסור. אלא רק צמחשצח מלוא, והיינו שחצו זה אח זה ללדוקי ואפיקורס ומסור שעל פי דין מורדין אוחס. ומס גרס לחצו ככי, רק מסוצת השנאח חנס. ומשו"ס כשראח אח חצירו עובר עזירה, לא שפט אותו שהוא עשה רק משום תלוא וכדומה, אלא משום שהוא אפיקורס ורשאי ומלוא להורגו. משא"כ צמקדש ראשון כיה השפיכות דמים פשוטו כמשמעו לעשות רליחה. ומשו"ס מסויס התנא רשעים היו אלא שחלו צמחונס צהקצ"כ כו, וקאי על מקדש ראשון. ולכחורכ מלי שייאטע לרצרים אלה כאן. אלא משום דמחלק צין מקדש ראשון למקדש שני צענין שפיכות דמים, דצמקדש שני לא נחצו לחטא אלא השנאח חנס שהציו לירי שפיכות דמים, וצמקדש ראשון חשיצ שפיכות דמים משום שצכוונה עצרו על איסור רליחה. ויכיה קשה כלל גס צמקדש ראשון חלו צמחונס צהקצ"כ, אלמא שכיווני לשם שמיס. וע"ז קאמר דלא כן הוא אלא רשעים היו, וברגו זה אח זה צרשעוים אלא שחלו צמחונס צהקצ"כ:

שם. ראשוניס שנתגלה עונס נתגלה קלס. גראה לפרש שודעו צמה שחטאו מחמת רשעות, וע"כ כאלר הגיע עונשם צו להקצ"ה ונתגלה קלס. משא"כ צצית שני לא נתגלה עונס שלא ידעו מה חטאתם, שחרי צלמת היו יראי ה' ועוסקין צחורה אלא שלא כיווני להאמת, משו"ס לא נתגלה קלס, שחרי עדיין שנאח חנס גצר צלרן:

Talmud: Baba Metzia 30b

"אשר יעשון — זו לפנים משורת הדין. דאמר ר' יוחנן: לא חרבה ירושלים אלא על שדנו בה דין תורה. [ועל כך תהו:]: אלא דיני דמגיזתא לדיינו [חופשיות שידונו] ולא דיני תורה?! אלא אימא כך: שהעמידו דיניהם על דין תורה ולא עבדו לפנים משורת הדין.

Ibid: Shabbat 139a

תניא רבי יוסי בן אלישע אומר אם ראית דור שצרות רבות באות עליו צא ובדוק בדייני ישראל שכל פורענות שבאה לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל שנאמר (מיכה ג, ט) שמעו נא זאת ראשי בית יעקב וקציני בית ישראל המתעבים משפט ואת כל הישרה יעקשו בונה ציון בדמים וירושלים בעולה ראשיה בשוחד ישפוטו וכהניה במחזיר יורו ונביאייה בכסף יקסומו ועל ה' ישענו

וגו'. רשעים הן אלא שתלו בטחונם במי שאמר והיה העולם לפיכך מביא הקב"ה עליהן ג' פורעניות כנגד ג' עבירות שבידם שנאמר (מיכה ג, יב) לכן בגללכם ציון שדה תחרש וירושלים עיין תהיה והר הבית לבמות יער אואין הקב"ה משרה שכנתו על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים רעים מישראל שנאמר (ישעיהו א, כה) ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבור סגיך ואסירה כל בדיליך ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציך כבתחלה וגו'. אמר עולא באין ירושלים נפדה אלא בצדקה שנאמר (ישעיהו א, כז) ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

Midrash Tanchuma: Mishpatim 3:3

ואלה המשפטים. אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, אם עשיתם אתם את הדין ואין אתם מנדקקין לפני אמות העולם, אבנה לכם בית המקדש וישבו בה סנהדרין, וישאמר: ואשיבה שפטיך כבראשונה וגו' (ישעיהו א, כו). וכתוב: ציון במשפט תפדה וגו' (ישעיהו א, כז) וכתוב: פה אמר ה' שמרו משפט וצשו צדקה פי קרובה לשועתי לבוא וגו' (ישעיהו נו, א)

Commentary of R. David Kimhi (Radak):
Isaiah 53:3

אכן חלינו. הנה כתב יחזקאל הנביא בן לא ישא בעון האב ואב לא ישא בעון הבן כל שכן איש אחד באיש אחר וכל שכן אומה באומה אחרת, אם כן מה הוא חלינו הוא נשא, מחולל מפשעינו ובחברתו נרפא לנו, ואינו דומה לזה מה שאמר ירמיהו בספר קינות אבותינו חטאו ואינם ואנחנו עונותיהם סבלנו, כי הוא על דרך פוקד עון אבות על בנים, והוא כשאוחזים הבנים מעשה אבותם בידיהם, כמו שאמר לשונאי, שזהו משפט מאת האל שנושא הבן עונו ועון האב, ומה שאמר ירמיהו אמר על לשון הנוהים כי מתוך צערם לא יהיו דבריהם במשפט ובמשקל, וזה שיאמרו האומות אכן חלינו הוא נשא והדומים לזה הוא דברי עצמם לא שישראל סבלו עון האומות אלא הם יחשבו זה בדעתם כאשר יראו בעת הישועה כי האמונה שהחזיקו בה ישראל היא האמת והאמונה שהחזיקו הם בה היא שקר ויאמרו אך שקר נחלו אבותינו הבל ואין וגו', יאמרו לפי סברתם אם כן מה היה הצער שהיו סובלים ישראל בגלות הנה לא היה בעונם כי הם היו מחזיקים אמונה ישרה ואנחנו שהיה לנו שלום ושלוה והשקט ובטח היינו מחזיקים אמונת שקר, אם כן החולי והמכאוב שהיה ראוי לבא עלינו היה בא עליהם והם היו כופר וכפרה לנו ואנחנו חשבנוהו בהיותו בגלות שהוא נגוע ומוכה אלהים ומעונה מיד האלהים בעונו והנה אנו רואים כי לא זה בעונו אלא בעונינו זה שאמר:

Talmud: Eruvin 43b

תא שמע הריני נזיר ביום שכן דוד בא מותר לשתות יין בשבתות ובימים טובים ואסור לשתות יין כל ימות החול

were but natural consequences. Imaginative and sentimental persons thought that the promised Messianic time was approaching; they regarded their great sufferings as the process of purgation, as the **משיח הבלוי**, the eschatologic "birth-throes," of the Messianic era. The main representative of this mystical tendency was **Solomon Molko**, whose tragic fate by no means extinguished these fond hopes and the desire for martyrdom. But the delusion had quite a different effect upon more practical natures. According to yet another view, the chief advocate of which was Maimonides, the Messiah would not appear suddenly: the Jews would have to prepare for him; and the chief preparatory step needed was the establishment of a universally recognized Jewish tribunal as their spiritual center.

Maimonides: Commentary to Mishna, Kafih edi. (San. 4:3)

Responsa R. Moses mi-Trani (no. 157)

קנו שרה לעמר נפשינו כי הגיעו שנים אשר נאמר אין לנו צהם חפץ סמו חמו מן צלהותינו רוב השפדים אשר ה' קורא חכמי דייני ארץ יש ונתחננו מעט מהרצה צ' ג' בגנבים צלש וגדיים שהוכחו ציטיצו ציזים טעצרו נעשו חיישים הסלל ומהס יש מוכנים קרוצים להגיע להוללה צחכמה ונשים ועורים ורעים צין אלס לחציו צין איס לחסמו צקסלות מיוחדו ולפעמים לועקים צני אלס ולומר ללך אלס צ"ד יפה מהס ולינס נענים : ולכן חני מוציבי ללשלי אקסלוותינו יציו הס העומדים על הסקדים לישך הדורים ונגדור סללוי צני ישראל שישונו אל לבס להעמיד דייני התורה על חלס סלל דיונו הסכמים שלל הגיעו לשני מה עקוהו הסין דצרוק צנמול וצקפרי הסוקקים ועלסס לקיים מלות מיכיו שופטים צליי כי המשפט לללססו סוה וסדצר אשר יקסס מהס יקציון אל הסכמים הנמנים לכל דצר סקקדוטה וכל העס הזס ענ מקיונו יצ' צלסלו

אלא אי אמרת אין תחומין בשבתות ובימים טובים אמאי מותר שאני התם דאמר קרא (מלאכי ג, כג) הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא וגו' והא לא אתא אליהו מאתמול אי הכי בחול כל יומא ויומא נמי לישתרי דהא לא אתא אליהו מאתמול אלא אמרינן לבית דין הגדול אתא הכא נמי לימא לבית דין הגדול אתא כבר מובטח להן לישראל שאין אליהו בא לא בערבי שבתות ולא בערבי ימים טובים מפני הטורח

הלפות מלכים ומלחמות פרק א

אין מעמידין מלך תחלה, אלא על פי בית דין שלשבעים זקנים ועל פי נביא--כיהושוע שמנהו משה רבנו ובית דינו, וכשאול ודוד שמנה אותם שמואל הרמתי ובית דינו.

R. Hayyim Yosef David Azulai: Responsa

Hayyim Sha'al: 1:87

(3) דין ג' הין מעמידין מלך אלל עסיי ציד סל פי זקנים וכו' מן סיה דסנסדרין כחנ נסחר לנו לרפס מנין סלין מעמידין מלך אלל עסיי ציד סנדול וכו' וכו' כהנינ כנסותיו כחנ סס דהסכרס מציכנ כך וכו' כניס משיר ציון. וכו' וכו' כניס ציון זכנ כחנ דכניר כרוח ממיס אין דנין כינ אלל עסיי ציד סל סיה מלכתינ סדנר כנדול דכרוי סל נדול וכו' עסיינ ונעלס מכס ססיה חוסססס סינ דסנסדרין סנל אין מעמידין לא מלך ולא כינ אלל כניר ס: ס"ג. וכסימה ענ סרן דכניר דכני סמקס דין ייה נמיס סס כריס אין מעמידין כינ אלל כניר סל סיה כחנ ססיה חוסססס סינ דסנסדרין סיס וליך כני' סנסדרין לא זכר סר מינ' וכו' סרס סיה כנסותיו סס כחנ כני' סנסדרין וכו' מללתי סכול חוסססס סינ דסנסדרין ונעלס ממנו סכיס הלחמי סס כני' סנסדרין וכחנ נמי מן כני' כני סמקס וכיס הלחמי ציון זכ. ימיס רבינו ועל ס' כני' . קסי כרינ לחימ דעים כני' מנין לו דכסיססססס לא אמרס אלל ציד סל פי' ולאחד לכו ועוד דיומיל דכני קחני ל' וכחס ל' כנינ כני' סיס וסססססססס' הויל כרסח' דססרי ס' סיסססס' וכך כיל סניס אשר יכר ס' הלכייך כ' ענ ס' כני'. ומלי ללל קחני לס כחוססססס סשוס דחני מלך וכני כסדי ומלסס ד'סס' כחרייכ' קחני מיללתי דאיס נמלך לחוד לא קחני. (3) דין ג' הין מעמידין מלך מסל

הלפות סנהדרין פרק ד

יב נראין לי הדברים, שאם הסקפיו פל החקמים שבארץ ישראל למנות דינין ולסמך אותן--הרי אלו סמוכין, ויש להן לדון דיני קנסות, ויש להן לסמך לאחרים. אם פן, למָה היו החקמים מצטערי על הסמיקה, כְּדִי שֶׁלֹא יִבְטְלוּ דיני קנסות מִיִּשְׂרָאֵל: לפי שִׁישְׂרָאֵל מִפְּנֵרֵינוּ, וְאֵי אִפְשָׁר שִׁישְׂקֵימוּ בְּלֹן; וְאִם הָיָה שֵׁם סְמוּךְ מִפִּי סְמוּךְ, אֵינּוּ צָרִיךְ דַּעַת בְּלֹן, אֲלֵא דֵן דֵּינֵי קִנְסוֹת לִפְלֵל, שֶׁהָיָה נִסְמָךְ מִפִּי בֵּית דִּין. וְהַדָּבָר צָרִיךְ הַכָּרַע.

Jewish Encyclopedia: BERAB, JACOB [B. MOSES?]: Prof. Louis Ginzberg

Berab's undertaking, to be judged correctly, must be considered in connection with the whole current of thought of the younger generation of Spanish exiles. The overwhelming catastrophe of 1492, which, in view of the wretched condition of the Jews in Germany and Italy, had threatened the very extinction of Judaism, produced phenomena which, while apparently opposite in character,

בעלמא . כתב הרב ז"ל נראין לי הדברים שאם הסכימו כל החכמים שבא"י למנות דיינים ולסמוך אוהם הרי אלו סומכים ויש להם לדון דיני קנסות ולסמוך אחרים וכו' והיום כמו עשרה שנים בשנת הרח"ץ הסכימו רוב חכמי ישראל שבא"י לסמוך לנהול ביהדות מורינו הרב הר"י יעקב בירב ז"ל והוא סמך קצת מחלמדיי המובהקים יבורנו מפי עליון להחזיר העשרה ליושנה אמן . סנהדרין

הלכות ממרים פרק א

ד הרי הוא אומר "על-פי התורה אשר יורוף" (דברים יז,יא), אלו הגזרות והתקנות והמנהגות שיורו בהם לרבים כדי לחזק הדת ולתקן העולם; "ועל-המשפט אשר-יאמרו לה--תעשה" (שם), אלו דברים שקלמו אותן מן הדין באחת מן המדות שהתורה נדרשת בהם; "מכל הדבר אשר-נגידו לה" (ראה שם), זו השקלה שקבלו איש מפי איש. ה [ג] דברי השקלה, אין בהן מחלקת לעולם; וכל דבר שתמצא בו מחלקת, בידוע שאינו קבלה ממשנה רבנו. ודברים שלומדין מן הדין-- אם הסכימו עליהן בית דין הגדול פלם, הרי הסכימו; ואם נחלקו בהן--הולכין אחר הרב, ומוציאין הדין אֶחָד לרבים.

R. Bentzion Meir Hai Uziel: לחידוש

סנהדרין :

<http://haravuziel.org.il/%EF%BB%BF%EF%BB%BF%D7%A1%D7%99%D7%9E%D7%9F-%D7%92-%D7%9C%D7%97%D7%99%D7%93%D7%95%D7%A9-%D7%94%D7%A1%D7%A0%D7%94%D7%93%D7%A8%D7%99%D7%9F/>

ירושלים, ט"ו טבת תש"י ראה ראיתי קונטרסו החשוב של מע"כ הרב הגאון בקי בחדרי תורה כמוהר"ר חיים יהודה ליב אויערבאך יצ"ו, ר"מ בשיבת "שער השמים" בירושלים' שבו צלל במים אדירים ודלה פנינים יקרות מדברי הפוסקים ראו"ח בשאלת חדושה של הסנהדרין אחרי תקומתה של מדינת ישראל בחסד ה' ונפלאותיו. ואסיפא דמגילתא אסיק וכתב: הסנהדרין דאורייתא לאו בר בצוע וכו' ובפרט שהננו בעלי נסיון בזה שחדוש הסמיכה הציתה אש המחלוקת בישראל, לכן אנחנו נעלה בקדש ונתחיל מסמוכין דרבנן וכו' וזה הקמת סנהדרין לעת עתה דרבנן, והשם יזכנו בקרוב לאשיבה שופטיך כבראשונה וכו', ונזכה להסכמה אחת לסמיכה. ואז תהיה דאורייתא, ובכדי להחזיר לישראל את כבודו חובה עלינו לעמוד על השם שיהיה סנהדרין ושיהיה במסגרת הסנהדרין הקדומה. מפני טרדותי המרובות בימים אלה אין ביכולת לישא וליתן בהלכה זאת בכל פרטיה כדרכה

של תורה, והנני נאלץ להסתפק לעת עתה רק במסקנא דדינא, ואומר: אין אני מסכים להנחתו היסודית של הרה"ג המחבר ששאלת הסנהדרין אינה בת בצוע. יעוד ה' מפי נביאו ואשיבה שופטיך כבראשונה הוא בודאי יתקיים בדרכי השגחתו הנפלאה שאין בינתנו יכולה להשיגה וכמו שהתקיימו יעודיו הנבואים לירושת הארץ וקבוץ גליות לתוכה, ואחריהם מוכרח לבוא גם הקמת הסנהדרין וכמו שכן קבעו רז"ל בתפלה אחרי ברכת קבוץ גליות ברכת השיבה שופטינו ואחריהן בנין ירושלים במלכות בית דוד (עיי' מגילה י"ז:). וכן כתב מורנו ומאורנו הרמב"ם ז"ל: והקב"ה יעד שישובו כמו שנאמר ואשיבה שופטיך וכו' וזה יהיה בלא ספק כשיכון הבורא יתברך לבות בני אדם ותרבה זכותם ותשוקתם לשם יתברך ולתורה ותגדל חכמתם לפני בא המשיח (פיה"מ להרמב"ם סנהדרין פ"א). הא למדת שה' יתברך ויתעלה הוא אשר יכין את לבבנו לכך כשתרבה זכותם ותשוקתם לה'. ועתה בראותנו חסדי ה' עלינו בכבוש הארץ וקבוץ גליות, הרי זאת היא עדות שרבה זכותנו וזאת היא הסבה שגדלה תשוקתנו לראות בישיע ימינו ותפארת עזו על עמו וארצו. מצד החכמה ודאי הוא שאין אנו זכאים ולא רשאים לומר על עצמנו שגדלה חכמתנו, אבל אדרבה אנו מכירים ומרגישים שאיחסור דרא מבחינה זאת ביחס לקדמונינו אפ"ל שבדורות האחרונים, אולם בכל זאת גדלה חכמת התורה לא מצדנו אנו אלא מפני אורה של תורה שהשאירו לנו רז"ל בכל הדורות בתפוצות ובארץ ישראל והם האירו לפנינו את הדרך ופתחו לפנינו שערי אורה בכל ענפי התורה, ולאורם אנו הולכים ונלך כל הימים [...] ובימינו שהתקיימו שני חזיונות אלה ודאי שיתקיים גם יעוד ואשיבה שופטיך. כן לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי חלוקה זאת של סנהדרין דאורייתא ודרבנן. כל הפלפולים הם יפים ונאים משום פלפולא דאורייתא אבל לדעתי ברור הוא שאין סנהדרין דרבנן. דבר זה נאמר לדיינים בזמן הזה אבל סנהדרין אינו יכול להיות אלא אחד שהוא נעוץ מראשו לסופו לבי"ד של שבעים ואחד שהקים משה מפי הגבורה: אספה לי שבעים איש מזקני ישראל וכו' ואם אין אפשרות לחדשו מדאורייתא אין גם אפשרות זאת לחדשו מדרבנן.

ובעיקר השם סנהדרין אינו קובע ואינו מחייב באמת, בדברי רז"ל נקרא בית דין של שבעים ואחד ומסופקני מאד אם יתקיים שם זה אחרי קביעתו של מוסד זה אם יקרא בשם סנהדרין, כן מסופקני מאד אם המסגרת של הסנהדרין כפי שהתבארה בריש מסכתא זאת, ובכללה מוציאין למלחמת הרשות יכולה להתקיים בדור זה, שגם סמכות משפטית רגילה לא נתנה לו. כי באמת מונח זה של סנהדרין אינו מוגבל רק לבי"ד הגדול של ע"א, אבל הוא כולל כל מנגנון הדיינים ונשיאי העדה, בי"ד של שבעים ואחד, דיינים היושבים לפניהם, סנהדרי קטנה

ב) התאחדותה עם הרבנות שבתפוצות ביחוד עם אלה שבארה"ב ויחד אתם להקים את הסנהדרין במלא קומתה ותקפה. [...] והוראות אלה תקבלנה תקפן החקי מממשלת ישראל בתור הלכות או חקי המדינה ואז תהיה תורה אחת בישראל, שלא תהיה התורה כשתי תורות כמו שהיה מיום בטול הסנהדרין, וכמ"ש: משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו כל צרכן רבו מחלוקת בישראל ונעשית תורה כשתי תורות (סנהדרין פ"ח:). לכן חשבנו מאז בסוסה של מדינת ישראל ליסוד בית דין גדול קבוע של רבנים גדולי התורה שהם יכהנו בבי"ד של ערעורים בארץ בבי"ד של שלשה או חמשה לפי מה שהענין דורש, ויחד כולם ידונו ויורו הלכה בכל בעיות בחיים והמדינה שבארץ בהתייעצות עם מועצת הרבנות שבארץ, וזה יהיה הגרעין לתקומתה של סנהדרין או בית דין של שבעים ואחד. שאליו אנו מצפים במשאלת נפש. ואנו מצווים להקימו, שהוא יסלול את הדרך למבשר הגאולה ולמשיח בן דוד שיופיע וימלוך בהר הקדש בירושלים, ברצות ה' דרכנו ובמהרה בימינו. והנלע"ד כתבתי.

שבלשכת העזרה, ושכל עיר ועיר, ושלוש שורות של תלמידים יושבים לפניו. וכן אמרו רבותינו: בי"ד של שבעים ואחד יושבים בלשכת הגזית ושני בתי דינין של עשרים ושלשה אחד יושב על פתח הר הבית ואחד על פתח העזרה ושאר בתי דינים של עשרים ושלשה מיושבים בכל העיירות וכו'. משם כותבין ושולחים בכל המקומות כל מי שהוא חכם ושפל ברוך ודעת הבריות נוחה הימנו יהא דיין בעירו משם מעלים אותו להר הבית משם לעזרה משם ללשכת הגזית (סנהדרין פ"ח:). הא למדת שכל הדיינים בישראל היו גוף אחד בלתי נפרד.

בית דין של ע"א ממנה דיינים בכל מקום ומקום ומהם מעלים אותם בדרגות זו אחר זו לבי"ד הגדול, וגוף זה בהרכבו המלא והשלם הוא שנקרא סנהדרין, ובכלל זה הוא גם בי"ד של שלשה (עיין רמב"ם ה' סנהדרין פ"א ה"ג וה"ז, ופ"ב ה"ז). ולכן נקראת מסכת של הלכות דיינים מסכת סנהדרין, שהיא כוללת כל משפטי הדיינים שכולם יחד נקראים סנהדרין, סנהדרי קטנה וסנהדרי גדולה, ובי"ד של שלשה וכולם הם גוף אחד. והרמב"ם אף הוא מתוך שכלל בהלכות שופטים כל משפטי הדיינים למחלקותיהם קרא את הלכותיו בשם הלכות סנהדרין, אבל הטור ומרן שלא כתבו אלא משפטים הנוהגים בזמן הגלות קראו הלכותיהם הלכות דיינים. מכאן יוצא ברור ומחזור שתקומת הסנהדרין צריכה להיות בשלמותה ולא במקצתה כדי שיהיו הסנהדרין ראויים לשמם ולתפקידם, ושיהיה להם תקף משפטי מלא וחקי ועצמאות חפשית להעמיד משפטי התורה על תלם וצדקתם כאמור: לא תגורו מפני איש כי המשפט לאלקים הוא. אין אני מפקפק אף לרגע שהסנהדרין במלואה ובשלמותה קום תקום במדינת ישראל כי עצת ה' לעולם תעמוד אבל תקומת דבר גדול ונצחי זה דורש הכנות מרובות וזהירות מאד, למען תקום ותהיה. ולא תהיה כקיוון דיונה, או קיום עלוב שאין רשמו ניכר אלא קיום בן קיימא מכובד על כל ישראל ועל כל העמים בהרמת קרנה ותפארתה של תורת ישראל [...] ואף גם זאת מזקנים נתבונן בעלית עזרא ונחמיה לא הקימו את הסנהדרין, אלא את ה"כנסת הגדולה" שלכל הדעות לא היתה במספר של שבעים ואחד, ולא נקראה בשם בית דין הגדול, אלא כנסת הגדולה. ועוד זאת צריך לשים על לב מצבנו כיום, ושימשך בודאי עוד דורות שרוב מנין ישראל וגם רוב בנינו נמצא בתפוצות, וצריך להזהר מאד בראשית פעולותיו לחבק את כל קהלות ישראל שבתפוצות על ידי גדולי התורה וההשפעה שבראשם כדי שתהיה מרותה הרבנית של מדינת ישראל מקובלת ומכובדת עליהם מתוך אהבה והוקרה. ולא, יש חשש סכנה ודאית של פרוד ישראל לשני מחנות ולשתי תורות. לכן החליטה הרבנות הראשית לישראל במועצתה המורחבת להיות מתונים בסדור שאלה זאת ולהכין את שלביה הראשונים: א) ארגון הרבנות בארץ.